

Jakub Mertl přihlásil Palečkův dub

Palečkův dub poutá pozornost a uchází se jako unikát o titul Strom roku.

■ Antonín Zvěřina

Opravdové želízko v ohni má Třebíč v soutěži Strom roku 2024. Třebíčský fotograf Jakub Mertl do ní přihlásil Palečkův dub, který stojí osamoceně v katastrálním území místní části města Sokolí u řeky Jihlavy.

Z reakcí i momotřebíčských návštěvníků se památný strom stává pro svoji unikátnost favoritem. K jeho úspěchu může přispět každý, kdo se zapojí do veřejného hlasování na webových stránkách www.stromroku.cz, které začne v pondělí 22. července a potrvá do 6. října. Superfinále rozhodne o vítězi poslední týden, do kterého se dostane pět stromů.

Vyhlášení výsledků se uskuteční 22. října 2024 na brněnské Hvězdárně a planetáriu. Vítězný Strom roku získá arboristické ošetření od firmy Prostrom Bohemia a postupuje do mezinárodní soutěže Evropský strom roku. Stromy na druhém a třetím místě obdrží ošetření kořenovou injektáží od společnosti Groown.

Anketu vyhlásila Nadace Partner-

JAKUBA MERTLA upoutal dub u řeky Jihlavy a přihlásil ho do soutěže Strom roku. Foto: Antonín Zvěřina

ství po triadvacáté. Zástupce, kteří si přijeli strom prohlédnout, strom překvapil dvěma kmeny a bohatou korunou. Pod stromem se nachází lavička a okolí bylo vzorně posečené.

Jakub Mertl se pochlubil, že dub má vytetovaný i na lýtku, což je více než symbolické. Posléze vylosoval dubu číslo pět. Strom také ozdobil stužka s informační tabulkou, která

poukazuje na to, že strom soutěží.

Mertl pak naznačil, jak na strom přišel. „Jsem fotograf a rád se toulám přírodou a tenhle mě upoutal místem, kde roste, a vlastně vším,“ svěřil se. Netajil, že loni do soutěže přihlásil velký javor u Věstoňovic nedaleko Třebíče. Letos se mu líbil dub u Sokolí.

„Měl jsem anketu zapsanou v kalendáři a poslední den, kdy byla možnost strom přihlásit, jsem se vzbudil a věděl jsem, že je to ten den, kdy ho prostě musím přihlásit,“ usmíval se Kuba Mertl. Dokonce se chtěl nechat pod dubem oddat, vše bylo připravené, ale bohužel záměr zhatilo počasí.

Věří, že strom podpoří město, média a všichni Třebíčáci, obyvatelé Kraje Vysočina, a že se bude líbit i lidem, kteří si ho prohlédnou na fotografiích či jej navštíví, a dají mu svůj hlas.

Dvě legendy o dubu

K Palečkovu dubu, který bude Třebíč a celou Vysočinu reprezentovat v klání Strom roku, se vážou dvě pověsti. Když nastoupil na český trůn král Jiří z Poděbrad v roce 1458, povolal do Prahy jako svého dvorního šaška a také rádce Jana Palečka.

Šlechta nelibě nesla přítomnost

tohoto muže u dvora, kterému král naslouchal víc než jí. V roce 1465 poslal král výpravu do Třebíče, aby město ujistil svou podporou. A nařídil svému šaškovi a rádci, aby se vydal na cestu s ním a dohlížel na něj, byť se to u šlechticů setkalo s nelibostí.

Při cestě kolem Jihlavy šlehla Palečkovi do tváře snítky z dubu, kterou utrhl a uchoval v torně. Později tuto událost zakomponovala Božena Němcová do pohádky o Popelce.

Výprava se před vjezdem do Třebíče rozložila na louce u řeky Jihlavy nedaleko města. A právě tam Paleček vložil větévku s plody do vydloubaného důlku a v tomto místě začal růst dub, všeobecně nazývaný jako Palečkův.

V roce 1468 přitáhl k Třebíči uherský král Matyáš Korvín a po dobytí města se vydal na západ ztrestat tvrz Okříšky. Do jeho ležení se vydal prostý muž a sdělil mu, že když tvrz ušetří, prozradí mu tajemství. A vyjevili mu, že mladý dub, pod kterým odpočívá, zasadil chráněnc krále Jiřího Paleček. To uherského krále natolik rozlítlo, že vytáhl šavli a kmen rozťal na dvě poloviny. A od té doby má dub dva kmeny.

Druhá legenda je smutnější, někdy v 17. století se pod stromem scházeli milenci, on syn sedláka ze Sokolí nebo z Nové Vsi, ona služka ze Ptáčova, která posluhovala v bohaté rodině v Třebíči.

Samozřejmě nezůstalo jen u polibků a po nějakém čase dívka zjistila, že je těhotná. Když to řekla svému milému, ten pravil, že se jí nevzdá, a doma všechno řekl rodičům. Ti mu samozřejmě zakázali se s milou stýkat.

Milenci se opět setkali pod dubem a přísahali si, že se svojí lásky nevzdají, to se raději utopí v blízké řece. Právě v té chvíli do stromu udeřil blesk, rozčlivil ho na dvě poloviny a oba milence spálil na popel, který vítr roznesl po krajině. Od té doby dva kmeny dubu připomínají nešťastnou lásku a říká se, že když je před bouřkou, listí dubu o ní ševelí.

TREBILIFT, s.r.o.

Potřebujete výtah, máte dům bez výtahu? Řešíte rekonstrukci stávajícího výtahu?

TREBILIFT dodává výtahy nejnovějších konstrukcí již od r. 1997.

Kontakt:
www.trebilift.cz
info@trebilift.cz
 tel.: 568 820 150

O maturitě a tablu

Dozvěděl jsem se, že někteří studenti trebičských středních škol nesložili zkoušku z dospělosti, čili maturitu. Ačkoliv jsem po podrobnostech nepátral, orosilo se mi čelo a po zádech stékal studený pot. Myslel jsem si, že když jsem maturitou úspěšně prošel sám, že je to povinnost každého mého následovníka. A ejhle, ono to tak není.

Sebekriticky musím říct, že moje maturitní vysvědčení se nepyšnilo samými jedničkami ani vyznamenáním. Tak vysoko jsem při studiu věd zemědělských nemířil a mířit nehodlal. Stačil mi součet známek 18, což uznajte, že při šesti předmětech není vůbec špatný výsledek. A známky? Jedna jako druhá, tak jsem se hodlal ve svém životě pyšnit maturitním vysvědčením, bohužel nikdy se mi to nepoštěstilo, nikdy nikdo ho po mně nechtěl.

A tak leží kdesi v šuplíku a vzpomíná na dobu, kdy jsem se o svatém týdně,

divím se, že ho tehdejší ateistická strana povolila, připravoval s nadějí, že komise bude shovívavá. Byla. Dnes bych měl asi potíže a patřil k těm, kteří tu zatracenou zkoušku z dospělosti neučinili.

Ale já pevně věřím, že to byla jen chvilková slabost, chvilkový výpadek paměti a na podruhé všichni tuto zkoušku zvládnou.

Tak plynul čas...

nou. Opravdu jim to moc a moc přeji, i když vím, že maturitní vysvědčení v mém případě se stalo jen kusem papíru se vzpomínkou na studentská léta.

Letos jsem se zúčastnil i vyřazení studentů ze střední školy, stalo se tak v Zadní synagoze a byla tam třída 8. G Gymnázia pro vedením třídního učitele Petra Bendy. Bylo to dojemné, a tak není divu, že někteří příbuzní i uronili slzičku, přece

jen je to krok do další fáze života a to za nějakou krůpějí stojí.

My jsme žádné takové vyřazení neměli, patrně si škola myslela, že když už nás dovedla až k úspěšné maturitě, tak to stačí a pak je nutno studenty vykopnout do praktického života bez slavností. Jen tak na okraj, u mě to nebylo na dlouho, za tři měsíce mě čekala povinná vojenská služba vlasti, která ze mě, dle názoru mnohých, měla udělat chlapa, no nevím, zda se to tenkrát důstojníkům lidové armády povedlo.

Mnozí absolventi těchto ústavů, co to říkám, útvarů, mladé chlapece spíš naučili, jak se nejlépe zašít, tedy se vyhnout jakýmkoli povinností. Jestli tohle byl účel těch dvou roků, vedla si armáda opravdu zdatně.

Ale vraťme se zpět, aby všichni věděli, že jsme maturanti, museli jsme mít tablo a vystavovat své foto na frekven-

tovaném místě ve výloze. Nám, studentům, by stačilo obyčejně, za pár stovek, náš třídní učitel minil, že se daleko lépe budeme vyjímat na ploše, kde zemědělství bude připomínat silueta Přemysla Oráče.

Ano, toho zběha od zemědělství, který zatnul do nedoorané brázdě otku, koně či volky poslal k šípku, vlastně do skály, a sám se vydal vstříc vladařskému trůnu. Jak nezemědělské oproti synkovi z písničky prezidenta Masaryka.

Tablo nás stálo čtyři tisíce, všichni jsme brečeli víc, než kdybychom maturitu neudělali, ještě ke všemu jsme museli, my chlapeci, být na fotkách ve vázance a saku. Pokud si dobře pamatuji, mám na tablu obě věci půjčené od kamaráda, což jasně ukazuje, že tahle prezentace mi nebyla po chuti. A je to vidět i z mého výrazu. Tečka.

Antonín Zvěřina